

Marco Tullio Cicerone (1465), il Supplementum Summae Pisanellae di Nicolaus de Ausmo, autore italiano (1473), uno dei più bei volumi biografici del Rinascimento italiano, il De claris mulieribus di Jacobus Philippus de Bergamo (1497), ecc.; fra le stampe dei secoli XVI-XVII ci sono diverse migliaia di esemplari italiani o relativi all'Italia come per esempio un interessante colligatum con la Vita et gesta beati Johannis de Capistrano (prima parte, 1523), un altro con 81 scritti in lingua italiana, con due opere di maggiori dimensioni: la commedia di Luigi Pasqualigo, Il fidele, di Francesco Ziletti (1579), e la tragicommedia Quintilia di Diomisso Guazzoni (1579), l'opera intitolata Regno di Ungheria di Marco Vincenzo Coronelli, francescano veneziano e famoso geografo, che contiene sei carte e numerose immagini della città, di segni di fortificazioni e alcuni ritratti (fine secolo XVII).

RACCOLTA STORIA DEL TEATRO

Le fonti italiane del mecenatismo per il teatro e per la musica dei principi Esterházy, per esempio il lascito di Joseph Haydn, al loro servizio: libretti, bozzetti di costumi e di scena, l'album dei progetti di Pietro Travaglia (anni 1780); i documenti sulla ricezione delle opere italiane in Ungheria, con particolare riguardo a quelle di Verdi; i documenti delle esibizioni degli artisti italiani in Ungheria, nonché quelli relativi a famosi artisti di origine ungherese che hanno svolto un ruolo importante nella storia del teatro italiano (per esempio: Aurelio Miloss). Le diverse sezioni della Raccolta Storia del Teatro: Ritratti, Libretti, Locandine, Rarità fotografiche, Collezione scenica – Bozzetti di scena e di costumi, Fotografie, Manoscritti e documenti teatrali.

RACCOLTA MUSICALE

La raccolta musicale della famiglia del principe Esterházy: partiture di più di 100 opere italiane dei compositori come Anfossi, Cimarosa, Gazzaniga, Bianchi, Guglielmi, Sacchini, Paisiello, Sarti, ecc.; partiture di un numero considerevole di altre opere italiane o di attinenza italiana, diverse trascrizioni delle opere italiane, ecc., l'archivio sonoro, per esempio con la registrazione sonora della voce di Lajos Kossuth, fatta a Torino nel 1890.

RACCOLTA CARTOGRAFICA

Lavori di cartografi italiani sull'Ungheria: la carta stampata più antica preparata in Italia sull'Ungheria di Giovanni Andrea Vavassore (senza titolo, 1537), le versioni italiane della prima carta dettagliata dell'Ungheria fino ad ora conosciuta, la Tabula Hungariae ..., (Ingolstadt, 1528): A. G. Vavassore, (1553), A. Lafreri, (1559), P. Ligorio, (1559), C. Duchetti, (1577?), J. Orlandi, (1602), la carta dell'Ungheria di Paolo Forlani (dopo il 1595), ecc.; opere sull'Ungheria di italiani che hanno visitato la nostra patria o vi hanno lavorato al tempo delle lotte per la liberazione dai turchi: l'Opera in sei volumi, la Danubius Pannonico-Mysicus... (1726) di Luigi Ferdinando Marsigli, la Mappa della Transilvania ... di Giovanni Morando Visconti (1699); documenti cartografici raffiguranti l'Italia o realizzati in Italia: il portolano del bacino del Mediterraneo di Grazioso Benincasa, la carta raffigurante l'Italia del cartografo e editore olandese Pieter van den Keere (1607), ecc.

Selezione di Gabriella Németh dai saggi di Hedvig Belitska-Scholtz, Orsolya Karsay, Katalin Pihál, Katalin Szerző e Ágnes W. Salgó

Marcus Tullius Cicero: De oratore c. munkája (1465), Nicolaus de Ausmo kánonjogi munkája, a Supplementum Summae Pisanellae (1473), az itáliai reneszánsz egyik szép, fajnemű kötetje Jacobus Philippus de Bergamo: De claris mulieribus, (1497). stb.; a XVI – XVII. századi nyomtatványok több ezer itáliai, ill. olasz vonatkozású művet foglalnak magukba, pl. egy kolligátum, amelynek első része Vita et gesta beati Johannis de Capistrano címmel jelent meg (1523), stb., egy másik, 81 olasz nyelvű ritkasággal, közülük nagyobb terjedelműek Luigi Pasqualigo Il fidele című komédiája (1579), vagy Diomisso Guazzoni Quintilia című tragikomédiája (1579), Marco Vincenzo Coronelli ferences szerzetes és híres geográfus, a Regno di Ungheria c. munkája 6 térképpel és számos vázsképpel, erődtámasz-alaprajzzal és néhány portréval (XVII. század vége).

SZÍNHÁZTÖRTÉNETI TÁR

A herceg Esterházyak színházzenepártolásának olasz vonatkozású forrásai, pl. a szolgálatukban álló Joseph Haydn hagyatéka: librettók, diszler- és jelmeztervek, pl. Pietro Travaglia Vázlatkönyve (1780-as évek); az olasz operák, elsősorban Verdi magyarországi recepcióinak dokumentumai; olasz művészek, társulatok magyarországi vendégjátékai/magyar származású művészek itáliai tevékenységének dokumentumai (például Miloss Aurél). A Tár szekciói: Portrétár, Librettók, Színlaptár, Fotóarítás gyűjtemény, Színházgyűjtemény – Diszler- és jelmezterv-tár, Fényképgyűjtemény, Színházi Kézirat- és irattár

ZENEMŰTÁR

A herceg Esterházy család zenei kéziratgyűjteménye, Joseph Haydn zenei hagyatéka: több mint 100 olasz opera (Anfossi, Cimarosa, Gazzaniga, Bianchi, Guglielmi, Sacchini, Paisiello, Sarti, ecc.); partitúrája, számtalan egyéb olasz vagy olasz vonatkozású partitúra, átirat, stb.; hangarchívum: pl. Kossuth Lajos hangja egy 1890-ben Torinóban készített hangfelvételen

TÉRKEPTÁR

Itáliai térképészek művei Magyarországról: a legkorábbi Itáliában készült nyomtatott térkép Magyarországról Giovanni Andrea Vavassore cím nélküli mappája (1537), Magyarország ma ismert első részletes térképének Tabula Hungariae ..., (Ingolstadt, 1528) itáliai kiadásváltozatai: A. G. Vavassore, (1553), A. Lafreri, (1559), P. Ligorio, (1559), C. Duchetti, (1577?), J. Orlandi, Róma (1602), Paolo Forlani Magyarország-térképe (1595 után), stb.; a török elleni harcok során Magyarországon járt vagy itt dolgozott itáliaiak térképei hazánkról: Luigi Ferdinando Marsigli hatkötetes műve, a Danubius Pannonico-Mysicus ... (1726), Giovanni Morando Visconti Mappa della Transilvania ... c. munkája (1699); Itáliát ábrázoló vagy Itáliában készült kartográfiai dokumentumok: Grazioso Benincasa a Földközi tenger mecénájaként portolán (hajózási) atlasza, Pieter van den Keere (1571-1646) holland térképészkéntek és kiadónak Itáliát ábrázoló (1607) munkája, stb.

Belitska-Scholtz Hedvig, Karsay Orsolya, Pihál Katalin, Szerző Katalin és W. Salgó Ágnes tanulmányaiból összeállította: Németh Gabriella

There are priceless Italian books at the Széchényi Library which connect Italian and Hungarian history and culture through the entire millennium of their relationship. Here we find humanistic manuscripts from the period of King Mattia Corvino, operatic librettos, musical scores, and collections of letters by diplomats and historical personalities from both countries. Among the latter is the correspondence between Kossuth and Garibaldi, an invaluable part of a rich cartography which evinces the constant presence in Hungary of Italian men and women of culture.